

Bewoners - toen

Ferdinand van Schaick legt de onderzoekers van Stichting Historisch Boerderij-Onderzoek de huishouding op de vroegere Antoniushoeve uit (1998): Op zondagmiddag brengt zijn moeder op het rond gemetselde en in rood en wit geschilderde waterfornuis (dat er nog is) de was aan de kook. 's Maandags wordt de was geboend, opnieuw gekookt en met chloor en blauwswel behandeld. 's Winters wordt ze opgehangen aan de 'spinnen' aan beide zijde van de kachel in het zomerhuis. Met twee katrollen kunnen moeder en dochters de scharnierende latten omhoog hijsen, zodat de was uit de weg hangt. Elke winter wordt het waterfornuis opnieuw geschilderd. Brood bakt zijn moeder zelf, in een kolenfornuis. Hoewel gebruikelijk in de omgeving maakt Hendrika geen boter en kaas. Pas in de Tweede Wereldoorlog laat ze een karn en een kaaspers komen. Dankzij een vernuftige elektro constructie in de stal, gemaakt om water te pompen, krijgt ze dan ook haar elektrische koffiemolen.

Iedere zondag rosbief

Familieverhalen

Bep Kolk, de vierde dochter van Hendrika, vertelt in 2013 de redacteurs van *Speuren en Ontdekken, Historisch Nieuwsblad van Ouder-Amstel* over de pan karnemelks pap met stroop die haar moeder om negen uur 's avonds op tafel zette: bedtijd. Voor de zondag braadde Hendrika traditiegetrouw rosbief. Kerstmis en Pasen werden door haar tot feestelijke dagen gemaakt. Elk kind kreeg nieuwe kleren. Wie oud genoeg was mocht mee naar de nachtmis en opblijven voor de uitgebreide broodmaaltijd daarna. Voor het Sinterklaasfeest deed ze al in oktober inkopen. Met een grote tas fietste ze naar de Hema in de Linnaeusstraat, die dan een kortingsweek had. Haar vader nam in de zomer drie of vier kinderen die konden fietsen mee naar Heiloo. Eerst naar de mis, om de oogstdankdag van de Katholieke Land- en Tuinbouwbond te vieren en dan naar het strand van Bakkum of Bergen aan Zee. Vader in het zand, de kinderen in zee. Zaterdags gingen ze soms naar Muiderberg om te zwemmen. Het wekelijkse bad hoefde dan niet, met hun hoofd in de teil was genoeg. Extra feestelijk was het als de zussen van haar moeder meegingen, Tante Mie en Tante Pie. Die namen zelfgebakken koeken mee, lekkerder dan de goedkope koek die haar moeder bij Jamin kocht.

boven: Tasje van de gezusters Van Schai(c)k
links: Waterfornuis in huidige staat

Bewoners - toen

Lisette Cuiper, dochter van Bep, heeft het uit haar moeders verhalen:

De oudere broers en zussen gingen uit bij Liebregs, een danszaal in hartje Amsterdam (nu de Brakke Grond). Ze gingen er heen op de fiets, de meiden met de onderkant van hun chique baljurken dubbelgeslagen boven hun knieën – Hendrika kleedde haar dochters goed, een paar keer per jaar gingen moeder en dochters de stad in. Dansleraar Liebregs organiseerde ook verkleedfeesten voor gezinnen. Twaalf kinderen: dan verkleed als de twaalf maanden hadden ze bij een zo'n gelegenheid bedacht. Haar moeder, geboren in oktober, droeg dus een jurk afgezet met wijnranken. Ook in Volendam werd uitgegaan, en ieder jaar bezochten ze met het hele gezin het dorpsfeest en de kermis waarmee Abcoude de traditionele paardenmarkt vierde.

De hongerwinter bracht veel mensen op voedseltocht aan de deur. Hendrika kon het niet verdragen dat die sieraden en trouwringen aanboden in ruil voor voedsel. Ze zette haar dochters aan het schillen van de aardappelen die ze op de spoordijk had staan (oorspronkelijk bedoeld voor de koeien, later geteeld op last van de regering in Londen, alvast voor na de bezetting). Ze kookte ze en zette ze neer in grote pannen op het muurtje voor de boerderij. Per dag konden zeven gezinnen komen eten.

Diezelfde dochters, nooit een zoon, poetsten elke zaterdag de schoenen van het hele gezin, de veertien paren voor doordeweeks en de veertien paar zondagse schoenen.

Met de onderkant van hun chique baljurken dubbelgeslagen op de fiets

Familieverhalen

Wim van der Veldt, een zoon van Leen, de tweede dochter van Hendrika, geboren in 1943, ging vaak logeren op de Antoniushoeve. Daar had hij een oma die na het eten de kuikentjes, die ze in een stoof warm hield en in haar schort droeg, op de keukentafel zette om de restjes op te pikken. Niemand kon de rosbief in zulke fijne plakjes snijden als zij. Zijn moeder vertelde hem over teilen met spinazie die ze moest wassen en hoe spic en span schoon Hendrika de boerderij hield. Zijn opa had witte klompen. Stonden die voor de deur, dan was dat voor de kinderen een signaal: vader is thuis, braaf zijn. Zijn stiefdochter stuurde hij naar een kostschool in Bergen: de jongens uit het dorp keken naar haar op een manier die hem geheel niet beviel.

boven: Verzameling hoeden van de gezusters Van Schai(c)k
links: Kerkboeken van Hendrika en haar moeder, met zilveren sluitingen